

REGIONFÖRBUNDET SÖDRA SMÅLAND

AV-MEDIA

Att skriva sig till läsning

Tina Sundberg

It-pedagog

Tina.sundberg@rfss.se

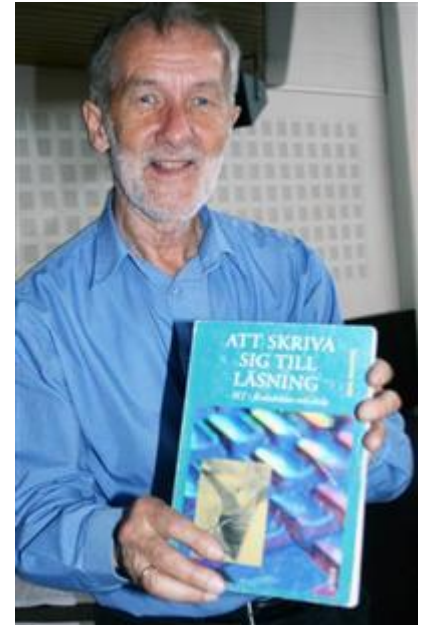
Twitter: @tinasundberg

www.avmkr.se

Arne Trageton

Forskning kring barns tidiga läs- och skrivinlärning:

- Utgångspunkt: det är enklare att lära sig skriva än att läsa
- Barns motorik inte är tillräckligt utvecklad
- Använda datorer för att skriva
- Bokstavsträna för hand i åk 2
- Att skriva på datorn är lättare än att skriva för hand
- Börja med spökskrift och bokstavs jakt i förskoleklass

Kännetecken för arbetssättet

- Formulera sig i skrift innan ljudning – spökskrift
- Skriver på dator eller lärplatta i fk och år 1
- Bokstavsformandet får vänta
- Arbete i par
- Dialog är utgångspunkt
- Skriv och lässtöd med talsyntes
- Texter som har mottagare
- Egna texter som utgångspunkt för lärande

Varför ASL?

- Skriva är lättare
- Knäcka koden tidigt
- Individualisering
- Alla kan uttrycka sig
- Skapa text är svårare än läsa text
- Texter med struktur tidigt
- Samarbete och dialog -> utveckling
- Meningsfullt, viktigt, på riktigt -> motiverande

Rättning

- Texter för lästräning
- Chans till undervisning
- Många fel – skriv texten under
- Få fel – rätta i texten
- Genom ”felen” ser du hur eleven förstått
- Feltyper – för att göra formativ bedömning och återkoppling

Mona Wiklander

- Speciallärare och IT-pedagog från Sandviken
- Arbetat i cirka 10 år med arbetssättet
- Arbetar tillsammans med forskare från Dalarna

- Eleverna arbetar i par, vara ungefär på samma nivå
- Hjälpa varandra ->lär av varandra
- Talsyntes
- Talande tangentbord - hör ljudet ger bekräftelse
- Talsyntesen läser upp ordet, hela meningen och hela texten

Monas modell

- F-klass tangentträning
- Årskurs 1: Arbeta med ASL fyra dagar i veckan 30-45 min varje gång.
  1. Skriva med talande tangentbord och talsyntes
  2. Lyssna med talsyntesen
  3. Läsa för en kompis
  4. Läsa för en vuxen och prata om texten
  5. Rättning av texten, utskrift

Monas arbetsgång

- För och efternamn
- Skriva egna enkla ord
- Skriv en enkel mening eller flera som de kommer på själv
- Jag kan...
- Jag är...
- Jag vill...
- Jag har...
- Min mamma är ..., kan...

Monas arbetsgång forts.

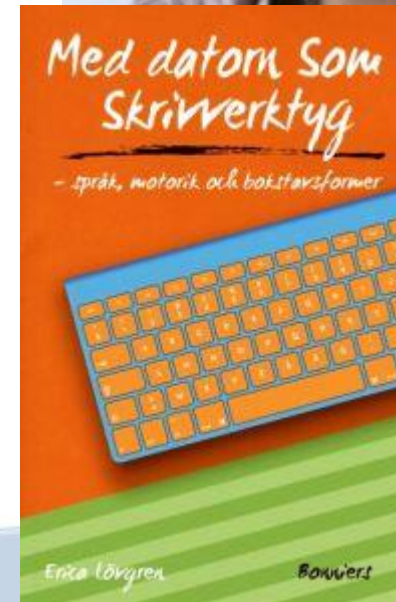
- Texterna sätts ihop till min första bok och läses in.
- Lexia övningar till varje elev
- Ingen genomgång av bokstäver

Erica Lövgren

Använder motorikövningar som komplement till att skriva på datorn.

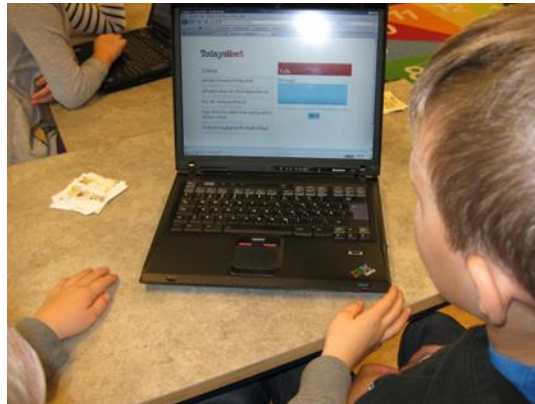
Organiserar klassrummet med smårum i rummet.

Bok: ” Med datorn som skrivverktyg”

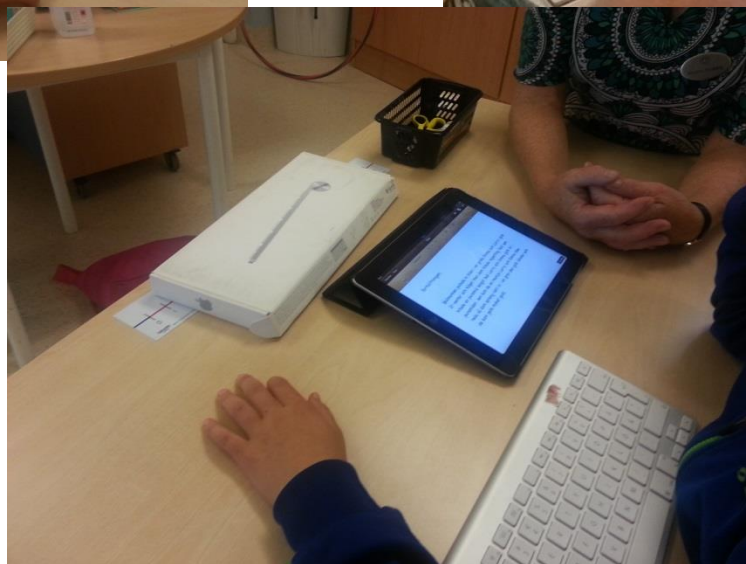
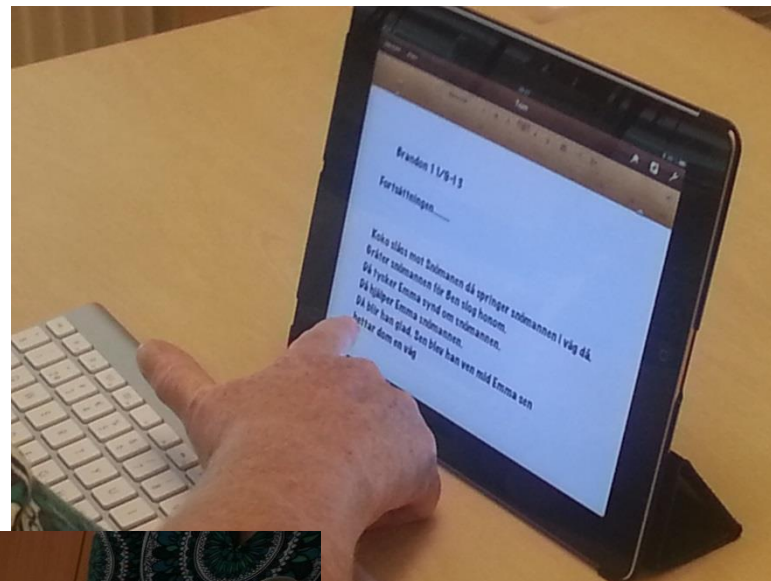

Ystad ASL 2.0

”Med avstamp i våra egna och andras erfarenheter är vår ambition att försöka anpassa metoden att skriva sig till läsning till samtiden och framtiden, med digitala verktyg som främsta redskap.” (<http://www.ystad.se>)

ASL med iPad

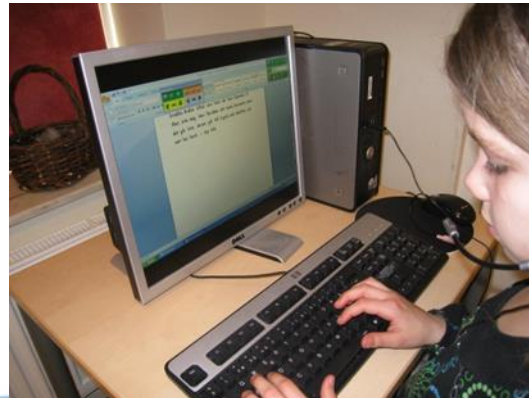
iPad
Tangentbord
Hörlurar

Några appar

- Skolstil
- WriteReader
- Book Creator
- Pages
- Keynote
- Bokstavspussel

Lessebomodellen

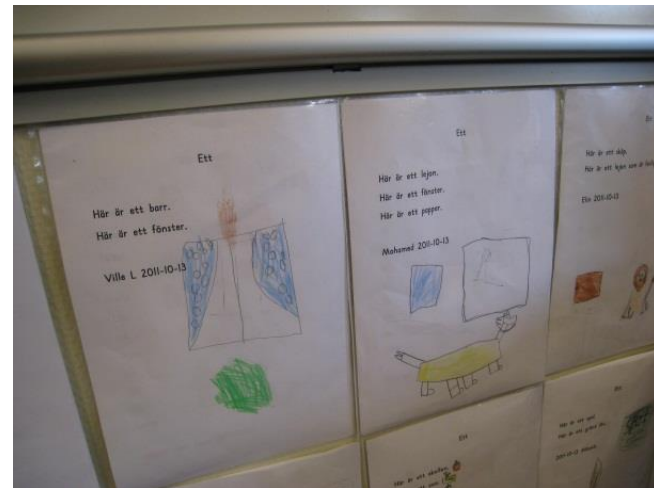
- ASL som komplement.
- Skriver en gång i veckan i årskurs 1-3
- Traditionellt arbete med bokstäver i ettan.
ASL i par, en dikterar och en skriver.
- Följer läslärans upplägg och förstärker med ASL

Arbetsgång Lessebomodellen

- Genomgång av hur eleven hittar sin mapp, öppna den, spara och infoga datum.
- Skrivuppgifterna är uppföljning av text i läsläran
- Här är...
- Mina S-ord
- Jag ser...
- Här är en...
- Här är ett...

Positiva erfarenheter

- Pojkarna är vinnare
- Längre texter
- Omedelbar respons
- Tydliga och fina texter -> alla blir nöjda
- Fokus på skriva istället för motorik
- Långa avancerade texter tidigare
- Reflektera över stavning
- Eleverna är nyfikna och intresserade av att använda datorn

Sandviken

- 1:1 från år 1 och ASL i alla ettor
- Högre måluppfyllelse
- Utveckla arbetet i alla årskurser

Forskning ASL

- Dalarnas högskola : Eva Hultin och Maria Westman
- Sandvikens kommun
- Projekt på 2 år men räknar med att följa längre
- Att man utgår från en pedagogisk metod och sen lyfter in datorn är mycket bra pedagogiskt menar forskarna.

Syfte

- Syftet med projektet är att undersöka villkoren för läs och skrivlärandet i år 1 när metoden "Skriva sig till läsning med dator utan penna" används ur ett elev och lärarperspektiv.

Resultat

- Ljudning i helklass behövs inte längre men finns i ny tappning med dator, talsyntes och ljudande tangentbord.
- Man arbetar med modelltexter i början, tex jag kan.
- Eleverna har blivit medvetna om olika textgenrer.
- Skriver många och långa texter, faktatexter
- Språkligt fokus kring innehåll, form och korrekthet

- Teknisk och pedagogisk support är nödvändigt.
- Viktiga samtalen pågår elev/elev lärare/elev
- Digital kompetens på köpet.
- Bok om erfarenheter från Sandviken kommer våren 2014

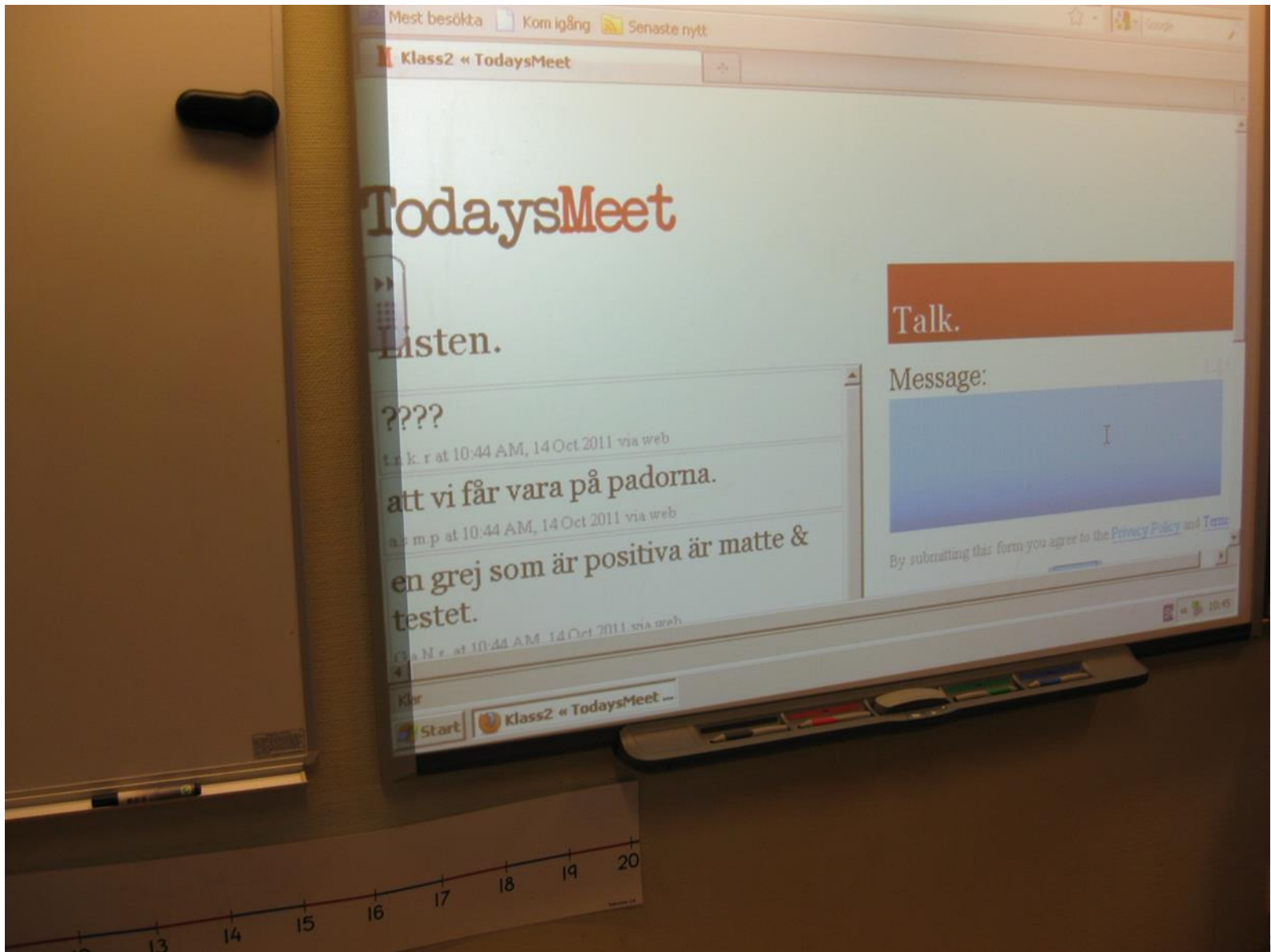
Framgångar och fallgropar

- Viktigt med mottagare
- Pararbete
- Autokorrigerering
- Samtal om text
- Läsa texten
- Dela erfarenheter – lärare
- Tips i fb-grupp

Dator eller lärplatta?

- Bra på olika saker: dator - dokumenthantering
platta - integrera ljud, film, text
- Ha några av varje
- En fungerande enhet per 4-5 elever
- Plattor: lösningar för att spara elevarbeten och enkel hantering av utskrift

Today'sMeet

Listen.

?????

t.k.r at 10:44 AM, 14 Oct 2011 via web

att vi får vara på padorna.

a.s.m.p at 10:44 AM, 14 Oct 2011 via web

en grej som är positiva är matte & testet.

Da N.e at 10:44 AM, 14 Oct 2011 via web

Talk.

Message:

By submitting this form you agree to the [Privacy Policy](#) and [Terms](#)

Start Klass2 < Today'sMeet ...

ASL iPad Farsta

Förskoleklass

- Spökskrift och bokstavsräckor
- Hitta på tangentbordet
- Grov och finmotoriska övningar

ASL iPad i år 1

- Skriva i par, skrivkompis
- Använda talsyntes i skolstil
- Pedagogerna skriver texten rättad under
- Skriva ut och rita bild till
- Samtal om text
- Läsa text

- <http://writetoreadmedipads.wordpress.com/>